

Božena Němcová (Barbora Panklová; pravděpodobně 1816/17 – 1862)

- nejisté datum narození i rodiče, vychovávali ji Panklovi v Ratibořicích, velký vliv měla babička Novotná (viz Babička), rodiče sloužili na ratibořickém zámku (otec kočí, matka pradelna)
 - doma se mluvilo německy, česky uměla zpočátku mizerně, česky ji učila babička, výrazně se v dospělosti sebevzdělávala, dílo jí však musel někdo redigovat
 - dostala panskou výchovu na zámku v Chvalkovicích (ale nenaučila se vést domácnost a hospodařit)
 - nebyla připravená na život a manželství
 - provdána za Josefa Němce – manželství nebylo šťastné, ale vinni byli oba, on byl pracovitý, praktický, vlastenecky smýšlející, navštěvovali divadlo, četli noviny..., ona žila „hlavou v oblacích“, čím déle spolu žili, tím větší byly jejich rozpory,
 - byl to celník (finanční úředník), ale kvůli svým vlasteneckým postojům byl stěhován z místa na místo – aby si neutvořil vazbu na místní lidi a nevyvolával nepokoje – Němcová na českém venkově sbírala pohádky, ale do Uher s ním nešla, živořila raději v Praze
 - nejvíc se jí líbilo v Praze – v centru kulturního dění – byla středem pozornosti, byla krásná a chytrá (tzv. jirínkové bály – byla žádanou tanečnicí)
 - literárně ji ovlivnila G. Sandová, ke konci života měla názorově blízko k májovcům
- první tvorbou byly verše, ale jádrem tvorby jsou povídky s realistickým jádrem a romantickými prvky

dílo:

Národní báchorky a pověsti
Slovenské báchorky a pověsti
Obrazy z okolí domažlického

Povídky

Divá Bára

- líčení osudu jedné ženské postavy, vymykající se svým charakterem
- živým, tehdy hovorovým jazykem, ne knižním jako jungmannovci
- romantické prvky – čistá morálka, vztah k přírodě, láska, dobrý konec; real. prvky – svět 19. st. plný pověr, strach z odlišnosti, z neznáma

Karla

Dobry člověk

Pan učitel

Chudí lidé

V zámku a podzámčí

Chyže pod horami

- ze slovenského prostředí

Babička (1855)

- psala ji v době fyzického i psychického strádání (po smrti syna) – zbyly jí jen vzpomínky na šťastné dětství – popsala je zidealizovaně
- není četbou pro děti – nemají potřebný prožitek
- Viktorka – skutečnou historickou postavou
- zajímavou postavou – kněžna Zaháňská

+ korespondence